

০১: শৰিণোনাৰ : বজ্জিঞান আৰু লোকবিশ্বাস

০২: সাৰমৰ্ম: একবংশ শতিকাৰ উন্নতৰি জখলাত বজ্জিঞানে এনভোবে আৰোহন কৰি গৈ আছে যে মানুহে মাধ্যাকৰ্ষণ ক হলেৰঙে অতিক্ৰম কৰি মহাকৰ্ষণৰ বুকুত ভৰি দিছে। দিনটোৰ আৰম্ভণিৰ পৰা পৰিসমাপ্তলৈকে বজ্জিঞানে আমাক যি “শকিলি বান্ধ” দি থৈছে তাক হয়তো কোনেও ধূলিসিত কৰি নোৱাৰে। টম্বেট টিউবৰ বুকুত প্ৰান সঞ্চার কৰাৰ পৰা মহাকাশ ৰ গ্ৰহ-গ্ৰহানতৰত দিয়া দপদপনলিই সকলো খনি বজ্জিঞানৰই অবদান।

তনে ক্ৰমত কুলক্ষণীয়া কাউৰীৰ মাতত অমংগল, ফঁচুৰ মাতত মৃত্যু নশ্চিত, ডাইনী জনীক শেষে কৰি দিয়াৰ অস্বত্বিত্ব কত? মোৰ গবেষণা পত্ৰখন লিখাৰ উদ্দেশ্যে আছিল বিশেষকৈ বজ্জিঞান আৰু লোকবিশ্বাসৰ সমান্তৰাল পৰিধি ডাল সমাজৰ মাজত কি ভাবে বৈ আছে তাক উদ্ঘাটন কৰা। সংস্কৃত ধ্বংসাত্মক পৰা অহা ধৰ্ম শব্দটোৰ অৰ্থ “ধাৰন” কৰা অৰ্থাৎ “যি ধাৰণ কৰে সোৱাই ধৰ্ম। এই শব্দটোৰ লগতে ই জৰতি হৈ আছে লোকবিশ্বাস।

০৩: মূল শব্দ :

লোকবিশ্বাস

ধৰ্ম

বজ্জিঞানিক মানসিকতা

সংস্কৃতি

০৪: পদ্ধতি: গবেষণা পত্ৰ খন তৈয়াৰ কৰাৰ বাবে মই মূল পুৰাণ কইখনমানৰ সহায় লৈছিলো লগতে মোক সহায় কৰিছিল অভিজ্ঞ লোক কইজন মান। আগতে আলোচনীত প্ৰকাশ পোৱা মহান লোক কইজন মানৰ লিখনীও মই ইয়াৰ সহায়ক হব পাৰে বুলি আয়ত্বত আনছিলো। লগতে ব্যৱহাৰিক জীৱনৰ ভুক্তভোগী সমাজখনৰ এগৰাকী সদস্য হচিপে চাক্ষুস অভিজ্ঞতাক সমল হচিপে লোৱা হৈছে। ইয়াৰ বাবে ঐতিহাসিক পদ্ধতি আৰু বজ্জিঞানিক পদ্ধতি তথা প্ৰযুক্তিৰ কিছু পৰিমাণে সহায় লোৱা হৈছে। বিশেষকৈ ইয়াত মূল পুৰাণ সমূহে ঐতিহাসিক জ্ঞান দিয়াত সহায় কৰিছে। তুলনামূলক পদ্ধতিক সমল হচিপে লৈ বিভিন্ন সমাজৰ, অতীতৰ বিভিন্ন সময়ৰ অথবা সম্প্ৰতি সময়ৰ সমান্তৰাল বচিত্ৰ পৰিস্থিতি আদিৰ পৰা লাভ কৰা মানব অভিজ্ঞতাক পৰস্পৰ লগত তুলনাৰ জৰিয়তে সত্য উদ্ঘাটন কৰাৰ প্ৰয়াস কৰা হৈছে। কিছু ক্ৰমত মূল্যবানতমক পদ্ধতি ও ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে।

০৫: অধ্যয়নৰ পৰিসৰ :

সমগ্ৰ বিশ্ব এতিয়া বজ্জিঞানৰ মোহপাশত। তনেসেখলত সমাজৰ অতীজৰে পৰা চলি অহা সামাজিক লোকচাৰাৰ অস্বত্বিত্ব কমি বৰ্তি আছে তাক থোৱতে আলোচনা কৰিবলৈ বচিৰাতই এই গবেষণা পত্ৰখনৰ সীমাবদ্ধতা। মানব সম্ভাৱতাৰ চাবিকাঠি বজ্জিঞান যদিও বৰ্তমান সময়তো যি এক শ্বনৌ ব মানুহে লোকবিশ্বাসকই ধৰ্মৰ বশবৰ্তী কৰি লৈ ধাৰ্মিক শ্বনৌত নিজৰ নামতো অন্তৰ্ভুক্ত কৰি নানা ব্যাভিচাৰী কামত লিপ্ত হৈ নিজৰ গোৱামি প্ৰদৰ্শন কৰি আছে; তাক লক্ষ্য কৰিলে বজ্জিঞান সকলোৰে উৰ্দ্ধত যদিও লোকবিশ্বাসক ইয়াৰ সমান্তৰাল বুলি ধৰিলেও ভুল কৰা নহব।

০৬: সাহিত্যৰ পুৰ্বালোচনা:

বৰ্তমানলৈকে “বজ্জিঞান আৰু লোকবিশ্বাস” এই মূল বিষয়টোৰ ওপৰত বহুতো লিখনি প্ৰকাশ পাইছে। অন্যহাতে লোকবিশ্বাসৰ ওপৰত মহান মনসী কইজনৰ পুথিসমূহেই লোকবিশ্বাস সম্পৰকে আমাক ঐতিহাসিক ইতিবাচক ধাৰণা এটা দিয়াও দেখা যায়। গবেষক সকলেও এই বিষয়ত গৱেষণা পত্ৰ উলিয়াইছে। নাইবা বৰ্তমানে আমি দেখি থকা চৰ্চাৰ মডিয়াত বিভিন্ন ধৰণৰ উদাহৰণ আছে যিবোৰত আমি এই বিষয়টোৰ ওপৰত কিছু আভাস পাওঁ

০৭: অধ্যয়নৰ পৰিসৰ:

বৰ্তমান মানুহৰ পৰিচাৰিকা শক্তি বজ্জিঞান হোৱাৰ পছিতো চুআ লগা, ছদিৰ লগা, দহ বাৰ এটা পোষ্ট চয়োৰ নকৰিলে নিজৰ অমংগল, ভকুলীৰ বয়া পাতা বৰষুণ নমাই আনাৰ অস্বত্বিত্ব কত? লোকবিশ্বাস ক আমি সম্পূৰ্ণ ৰূপত নুই কৰি যি নোৱাৰো তাকেই এই পত্ৰ খনৰ দ্বাৰা বুজাব বচিৰা হৈছে অৰ্থাৎ “বজ্জিঞান আৰু লোকবিশ্বাস এটা মুদ্ৰাৰ ইপিঠি সপিঠি”। কয়ি বৰ্তমান সময়ত কোনেও বজ্জিঞানিক মানসিকতাৰ যুক্তি বচিৰা নাচাই ইটো নাপায় সতি চুব নাপায় তাৰ গোন ধৰি নাপায় ইত্যাদি বৰ্তমানতে প্ৰচলিত। বজ্জিঞানে যদিও গোটোই পৃথিৱীতে বিৰাজ কৰিছে তথাপিও কিছু ক্ৰমত এচাম মানুহে ইয়াৰ পৰা বাদ পৰিছে, হয়তো সেই চাম মানুহৰ বজ্জিঞান সম্পৰকে একো ধাৰণাই নাই যাৰ বাবে বৰ্তমানে এনে ধৰনৰ হিংস্বনীয় কাৰ্য হ’বলৈ ধৰিছে।

০৭:মূল বিষয়ৰ বৰ্ণনা :

মানব জীৱনৰ প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰতে বজ্জিঞানৰ প্ৰভাৱ থাকিলেও আমাৰ বহুতেই বজ্জিঞানৰ এই দৰ্শিবোৰক লৈ অলপো সচতেন নহয়। পৃথৱীখনৰ এটা দৰ্শিত বজ্জিঞানৰ অগ্ৰগতি অন্য এটা দৰ্শিত ধৰ্ম্মানুধতা, সাম্প্ৰদায়িকতা, অলৌকিকতা, আদিৰ প্ৰভাৱত পূৰ্ণাংগ মানব জীৱন কলুষিত হৈছে। ইঠাতে হোৱা কল্পমান বোৰৰ প্ৰতিকাৰ বিচাৰবি গৈ ডাক্তৰৰ ওচৰত নগৈ বজে-বজোলা বিচাৰি ফুৰা লোকৰ সংখ্যা সমাজত অভাৱ নাই।

ঘড়ীৰ নচিহে সুক্ৰম যন্ত্ৰপাত, সামান্য বজৌ বৰশীৰ পৰা আৰম্ভ কৰি দৈনিককায় ইঞ্জিনি, বায়ুতকৈ বেগী মহাকাশযান আৰু সাধাৰণ বন্দুকৰ পৰা আৰম্ভ কৰি মহাশকতিশালী পৃথৱী ধবংসকাৰী এটম বমালকৈ অলখে অপাৰ বস্তু সৃষ্টি কৰিছে; কৃত্ৰম উপগ্ৰহ আদিকো সৃষ্টি কৰি মহাকাৰ্ষণৰ বুকুত এৰি দি গ্ৰহ নক্ষত্ৰৰ দৰেই বিশ্ব বৰহমানড ত বচিবন কৰাইছে।*

মোৰ ক'বলগীয়া কথাটো এইটোবহে যে বৰ্তমান বজ্জিঞানৰ ইমান অত্যাধুনিকতাৰ বশবৰ্ত্তী হৈও আজিৰ অসমীয়া সমাজে কয়ি লোকবিশ্বাসৰ বলি হৈ নানা অস্বাভাৱিক কাৰ্যত লিপ্ত হোৱাৰ অৰ্থইবা কি।

*ডকো, ধৰ্ম্ম সংহি : ৰচনা বচিতিৰা

অসমীয়া জাতিকো বিভিন্ন সংস্কৃতি আৰু বহু জাতি উপজাতিৰ সংমিশ্ৰণতগঢ় লৈ উঠিছে। অসমীয়া সংস্কৃতিৰ ভিতৰত পোন প্ৰথমো বিচাৰ কৰবি লাগবি জনসাধাৰণৰ ধৰ্ম্ম সম্বন্ধয়ি বিশ্বাস আৰু পূজা পাতল অনুষ্ঠান সমূহ। এই সমূহৰমূল হল ভূত, আত্মা, যথ-যথনী, পশিচ, বুঢ়া-ডাঙৰীয়া, প্ৰতোতমা, আদিৰ প্ৰতি থকা বিশ্বাস। গছ-পাহাৰ, প্ৰবত, নদ-নদীৰ পূজা এতয়িও সমাজত বৰ্তি আছে যাব একমাত্ৰ কাৰণ হৈছে এইবোৰৰ প্ৰতি থকা বিশ্বাস।

সমাজৰ অধিকাংশ কাৰ্যই বিশ্বাসৰ ভঁৰতি বৰ্তমানো কৰি আছে যদিও বজ্জিঞান ৰ মৰেপাকত আমাৰ সোমাই আছে।

সবুতে আইতাই কোৱা সুনছিলিো “মছি ক'লে ঠেং চুটি হয়” কনিতু বৰ্তমান তাৰ প্ৰকৃত অৰ্থ হযতো সকলোবো নুবুজাকৈ থকা নাই। চুলি সৰলি তাত থু লগাই পলোলে ভূত পশিচো লেমাভবি নোৱাৰবি বুলি লোকবিশ্বাস আছে কনিতু প্ৰকৃত অৰ্থত তাৰ বজ্জিঞানিক যুক্তি চাবলৈ গ'লে চুলিবোৰ চাৰিওফালে গৈ খাদ্যত পৰি অনষ্টি যাতো নকৰে নাইবা পাৰ চৰাই আদিৰ ভৰতি লাগি অনষ্টি নকৰে। নিচুকণী গীতত থকা শয়িল সম্বন্ধে মতবাদ, হাতীক মংগলৰ চনি বুলি ভবা, কাউৰী কুলক্ষণীয়া চৰাই, ফোচাই উৰুলিযিলে মৃত্যু কাম্য এই সকলো খনি বৰ্তমান সমাজ ব্যৱস্থাত প্ৰচলতি। অসমীয়া বিবাহ, মৃত্যু আৰু শপত খোৱা অনুষ্ঠানত শলিৰ ব্যৱহাৰ আছে। ছোৱালী সংসৰ্গ উপভোগ কৰিবলৈ সৰিয়হ ব্যৱহাৰ কৰবিৰ কাৰণে পুৰনি অসমীয়া মন্ত্ৰ ত দহি দিয়া আছে। পুৰাণৰ মুৰলাৰ কাহনীৰ দ্বাৰা সৃষ্টি বাহগছৰ লোকবিশ্বাস মংগলবাৰ, শনিবাৰে বাহগছ নাকাটা ইত্যাদি বৰ্তমানো প্ৰচলতি। বৰ্তমান “টেম্টি টিউব বৰো” ৰ দনিত কোনা কোনা ঠাইত সন্তান জন্মৰ পছিত প্ৰসূতি আৰু সন্তানক ভূত প্ৰতে, ডাইনী আদিৰ পৰা ৰক্ষা কৰিবলৈ প্ৰসূতিৰ পাতৰি তলত এখন কটাৰী থৈ দিয়া হয়। সমান্তৰাল ভাৱে বজ্জিঞান আৰু লোকবিশ্বাস এই সমাজত বৰ্তি আছে। পৰম্পৰাগত অসমীয়া সমাজত বয়া এখনত লাখ লাখ টকা খৰছ কৰাৰ পছিতো জোৰনত দিয়া মাছ (বংশ বৃদ্ধিৰ প্ৰতীক) টোৰ সাৰমৰ্ম সম্পৰকে কমিনজন জ্ঞাত নাইবা পুষ্পতি হোৱাৰ পছিত স্বামী ঘৰত যাওঁতে লৈ যোৱা কণীযোৰত জৰতি হৈ থকা উৰবৰতাৰ প্ৰতীক সম্পৰকে কমিনজন সচতেন ?

লোকবিশ্বাস ক সম্পূৰ্ণ ৰূপে নুই কৰা সকলৰ আগত মই ক্যমা পাৰ্থী। তথাপিও কথাষাৰ নকৈ নোৱাৰো যো বামুনীয়া বয়া এখনত হোৱা হোম যজ্ঞ, ঈশ্বৰৰ মুৰ্তিপূজা ৰ ওচৰত অন্য ধৰ্ম্মাৱলম্বী লোকসকলক লোকবিশ্বাসৰ অস্তিত্ব আছেনে। মানব জাতিয়ে বজ্জিঞানৰ কোলাত আত ধৰি যো বৰ্তমানলকৈ

বৰ্তী আছে কনিতু তাৰ লগে লগে অতীজৰে পৰা মানুহৰ মুখে মুখে প্ৰচলিত হৈ অহা লোকবিশ্বাস সমূহো একে গতিতে থাকি সমাজৰ লগে লগে ক্ৰমবৰধমান গতিত আগবাঢ়ি গৈ আছে। বজ্জিলী চৰেকেনি, চিকিমিকি আহিলি সৰুতে দেউতাই চিঞৰিছে বুলি আইতা ই কোনো মনত আছে যাৰ বাবে বাহৰিত ওলাব দিয়া হোৱা নাছিল। কনিতু বৰ্তমান সময়ত ইয়াৰ সাৰমৰ্ম উপলব্ধি কৰিব সকলোৰে পাৰে। চাউল চুই সচিৰতি কৰিলি “ মা মৰবি” বুলি কোৱাৰ অন্তৰালত যে বস্তু পৰিপাৰ্টি কৰি থব লাগে তাক দৰ্শাব গৈছে ইয়াকো সকলোৰে জানে। অসমীয়া সাহিত্যত এনে উদাহৰণ অজস্ৰ আছে। প্ৰকৃতাৰ্থত চাবলৈ গ’লে আমি কব পাৰোঁ যে সকলো কাৰ্যৰ কাৰণতেই এটা বজ্জিগ্ৰনিক যুক্তি জৰতি হৈ আছে। বজ্জিগ্ৰন হৈছে মানব সন্ত্যতাৰ অগ্ৰগতিৰ বাহক। তথাপিও লোকবিশ্বাস ক আজিৰ সমাজে বৰ্তাই ৰাখি আছে। ও এইটোও হয যে কিছু কিছু ক্ৰমেত এই লোকবিশ্বাসে অন্ধবিশ্বাস বৰ্ণি হৈ নানা অস্বাভাৱিক কাৰ্য সম্পাদন কৰি লৈছে যাৰ প্ৰভাৱ নবপ্ৰজন্মৰ মাজতো পৰা দেখা যায়।

সংস্কৃতি হৈছে এখন সমাজৰ দাপোন। কনিতু সেই সংস্কৃতিৰ নামত লোকবিশ্বাস ৰ ভ্ৰম্‌টোচাৰে সমাজ এখনৰ ওপৰত বাৰুকৈয়ে প্ৰভাৱ পলোয়। লোকবিশ্বাসৰ সমসাময়িক ভাৱে বজ্জিগ্ৰনে আবিস্কাৰ কৰি আছে যদিও লোকবিশ্বাস ক সম্পূৰ্ণৰূপে লোপ কৰি পৰা নাই। লোকবিশ্বাস সদায় সমাজৰ মাজত বৰ্তি আছে। মকেৰীয়ে আখৰৰে লেৰ মাৰিলি মংগলৰ আশাত এখোজ পছিবাই যোৱা লোকৰ সংখ্যা বৰ্তমানও সমাজত বৰ্তি আছে। তনে ক্ৰমেত কনোবাই যদি মোক কয যে লোকবিশ্বাস বৰ্তমান শূন্যৰ ঘৰত, মই কনেকে নো এইটো মানি লম। যহিত্তে মকেৰীজনীৰ কবি অনষ্টি হব বুলি দুখোজ পছিবাই যোৱা পৰম্পৰা ৰক্ষতি তাক কনোও গৰ্মি নাচায়। সমাজৰ অধিকাংশ লোকৰে লোকবিশ্বাসৰ ফালতে ধাউতি প্ৰবল কনিতু বজ্জিগ্ৰনে তাক মৰেিয়াই ৰখা কথাটো কাৰো আলোচনাৰ বিষয় নহয়। বজ্জিগ্ৰন জেউতি বৃদ্ধি কৰা হৈছে বুলি যদি ভাবে তনেত ইয়াত যোগাযোগ কৰিলি চেষ্টা কৰা উচিত। তাকে নকৰি ডাইনী হত্যা, ইত্যাদি নচিনা কাম কাজ বোৰ অসমীয়া সমাজত ঘটি থাকিলি অসমীয়া সমাজৰ উন্নতিৰ সূতাডাল কমিনাখনীলৈ পোনাব তাক লৈ মোৰ সন্দেহ আছে।

অসমীয়া সাহিত্যত বিভিন্ন ধৰণৰ উদাহৰণ আছে যত আমি লোকবিশ্বাস সম্বন্ধে বহুত উদাহৰণ পাও। উপন্যাস সাহিত্যৰ জগতখনত ভূমুকি মাৰিলি আমি এই বিষয়ে দেখিলি পাও। পোনপ্ৰথমবাৰৰ বাবে ৰজনীকান্ত বৰদলৈ তেওঁৰ মনোমতী;” মৰিজীয়াৰ “, ইত্যাদি উপন্যাসত লোকবিশ্বাস সম্পৰ্কে বসিত্ত বৰ্ণনা আগবঢ়াইছে যত সেই অগ্ৰচলৰ লোক পৰম্পৰা বা লোকবিশ্বাস সম্পৰ্কে আমাক ঐতিহাসিক ধাৰণা দিছে। উদাহৰণ স্বৰূপে মৰিজীয়াৰ মৰি গামৰে ধাৰণা, মনোমতী, বহুদৈ লগিৰী ইত্যাদি তন্ত্ৰ মন্ত্ৰ ৰ ধাৰণাই আমাৰ মনত এক লোকবিশ্বাসৰ ধাৰণা দিয়ে; লাগিলে যমিনাই আমি ইন্টাৰনেটেত এচাইনতমনেট, চেমিনিৰ লিখি নপথিয়াও কযি? বজ্জিগ্ৰনে আমাক যমিনা গ্ৰাস নকৰক কয়ি লোকবিশ্বাসৰ বৰ্ণি হৈ নানা অস্বাভাৱিক কাৰ্য বৰ্তমান সম্পূৰ্ণ হবই। ই এক অপৰিষিত্য। এই সত্য ক আমি সম্পূৰ্ণ ৰূপত নুই কৰি নোৱাৰোঁ। প্ৰথম অৱস্থাত বজ্জিগ্ৰনে সন্ত্যতাৰ মোহৰ মাৰিলি দ্বিতীয়ত বজ্জিগ্ৰনে আধ্যাত্মিকতা আৰু ধৰ্ম ক প্ৰভাৱান্বতি কৰিলি আৰু তৃতীয় স্তৰত ধৰ্ম, আধ্যাত্মিকতা আৰু বজ্জিগ্ৰনিক চিন্তাধাৰাৰ সংমিশ্ৰণ অৱশ্যম্ভাৱী; যাৰ ভিতৰত লোকবিশ্বাস সোমাই আছে। বজ্জিগ্ৰনৰ স্থান আজি যদিও উচ্চ থাপৰ, তথাপিও মানব মনৰ নভিত কনোত আজি উদয হৈছে অলখে উত্তৰহীন কথা। যিবিোৰ কথা ৰ উত্তৰ পাবলৈ একমাত্ৰ নদেখো জনৰ আগত নগৈ কনো উপায় নাই। সেইফালে চাব গ’লে ধৰ্ম ৰ লগতে লোকবিশ্বাস জৰতি হৈ আছে। এই বিশ্বাস ৰ ভেটিত গঢ় লৈ উঠা অন্ধবিশ্বাস বা এনকেৰা ধৰনৰ বিশ্বাস সকলো ক্ৰমেত নেতেবিচক নহয়, কিছু পৰমাণে কিছু ক্ৰমেত ই নৈতিকতাৰ পাঠ ও শিকাই বুলি এডৱাৰ্ড হাৰপলে কৈছিল।

অৰ্থাৎ আমি কব পাৰোঁ যে বজ্জিগ্ৰন আৰু লোকবিশ্বাস এই সমাজত বৰ্তি আছে যাৰ একমাত্ৰ কাৰণ হৈছে সমাজৰ প্ৰতি থকা বিশ্বাস আৰু ধৰ্ম ৰ প্ৰতি থকা বিশ্বাস। বজ্জিগ্ৰন মানহৈ হ’ল এটা বজ্জিগ্ৰনিক যুক্তিনিৰ্মাণৰ দৰ্শিত এটা খোজ আগবঢ়োৱা। বজ্জিগ্ৰন আৰু লোকবিশ্বাস বৰ্তমান সমাজত সকলোৰে বেবে এটা প্ৰশ্নৰ বিষয় হৈ পৰিছে। যাৰ হয়ত উত্তৰ এটা ই ওলাব, ওলাব দুইটা উত্তৰ এটা সমান্তৰাল

দশিত। যমিনাই বজ্জিঞন ব ঘোৰা গতি অমিনুসুমাও কষি সমাজত বৰ্তমানলৈ যাি বশ্বাস চলি আহিছে সি হয়তু ভাবসিৰতে ও চলি থকবি।

০৮:(Conclusion) সামৰণি : বজ্জিঞনৰ ক্ৰত্ৰেখনত উৰ্টি ভাহি ফুৰা বুলি সামগ্ৰীক অৰ্থত যদাও কৰ হয় তথাপিও বজ্জিঞনক আমি সদায় লোক বশ্বাসৰ ওপৰত স্থান দৰি লাগবি। সামৰণি ত মই কব লগিয়া কথা এই তবহে য়ে যমিনাই প্ৰতিটো ক্ৰত্ৰেতে আমি লোকবশ্বাসক নুই কৰবি নোৱাৰো সিনাই ফৰিঙিৰি উচ্চ শক্তিৰত দপদপা ই থকা বজ্জিঞনকো আমি ইতকিং কৰবি নোৱাৰো। অৰ্থাত সৰ্বশথে আমি ইয়াক প্ৰতিপিন্ কৰবি পাৰো য়ে বজ্জিঞন আৰু লোকবশ্বাস যদাও মানুহৰ মাজত সমান্তৰাল ভাবে বৰ্তি থাকে তথাপিও লোকবশ্বাসৰ তুলনাত বজ্জিঞন সদায় আগত। বজ্জিঞন হৈছে মানব জীৱনৰ অগ্ৰগতিৰ বাহক। সত্যতা ব প্ৰতীক চহিন। বজ্জিঞনৰ আবসিকাৰে মানুহক হাতত হাত ধৰি উন্নতিৰ জখলাত আগ্ ভৰাই নবিলৈ সক্ষম হৈছে।

কছি ক্ৰত্ৰেত লোকবশ্বাস ধৰ্মৰ মাজত আহি যায় আৰু অৱশেষত বজ্জিঞন আৰু ধৰ্মৰ মাজত টনা আৰ্জুৰা লগা দেখা যায়। ধৰ্ম অৰ্থাৎ ঈশ্বৰত বশ্বাস; বজ্জিঞনৰ আবসিকাৰৰ মাত্ৰা যমিন হাৰ ত বাহৰী গৈ আছে তাৰ সমান্তৰাল ভাবে যদা আমি চাবল্যোও তনেতে দেখিমি য়ে বজ্জিঞনে যমিনে পানীৰ তলৰে যোৱা বলেপথ নাসা জক কয়ি যমিনাই টেষ্ট টিউবত মানুহ সৃষ্টি নকৰক কয়ি দলং, বলিডিং সাজি উলিওৱাৰ আগত সদায় শৰাই এভাগ আৰু আই, ছি, ইউ কোঠাত থোৱা বোগী এজনৰ বাবে অৱশেষত ডাক্তাৰ জনে “ওপৰ বালক থা তক” বাক্য শাৰীযেও বহুত কথাকেই সূচায়। সেই ক্ৰত্ৰেত আমি ভগৱানৰ ওচৰত শৰণ নলৈ নোৱাৰী। লোকবশ্বাস এনকেউ এটা বস্তু যাক আমি বজ্জিঞন ব লগতে সাঙুৰি লাগবি। অসমীয়া সাহিত্য ত কচুমান পুৰোধা ব্যক্তি আছে যিবোৰে লোকসাহিত্য সম্পৰকে তোলোকৰ উপন্যাস সমূহত বহুতো চৰিত্ৰৰ ব সহায়ত নানা ধৰণৰ মত প্ৰকাশ কৰিছে। বজ্জিবৰুৱাৰ ব হুত গল্প আছে যিবোৰত আমি লোকবশ্বাস সম্বন্ধে বহুতো প্ৰমান পাও। ৰাতপুৰা উঠই ব্ৰাহ্ম ডালৰ পৰা ৰাতি শুবলৈ ব্যবহাৰ কৰা স্লপিং ট্ৰাবলটে তোলেই স কলখনিটাই আমি বজ্জিঞন ৰহে অৱদান পাওতাৰ পচিত ও হৰা ভক্তি মূলক গীত গাই শূৱা একো যুক্তি নাই হব লাগছিল। কিন্তু নহলা যমিন যাি নহলেও বজ্জিঞন ব লগত সদায় বশ্বাস বন্ধা থাকে।

ইয়াক অবজ্জিঞ কৰবি নোৱাৰী। সামৰণি কব লগিয়া কথা এইটোৱে য়ে বৰ্তমান বজ্জিঞনৰ ইমান অত্যাধুনিক কাৰিকৰী কৌশল প্ৰদৰ্শতি কৰা হৈছে যদাও লোকবশ্বাস ক সম্পূৰ্ণৰূপে লোপ কৰবি পৰা নাই। নাইবা সকলো ক্ৰত্ৰেতে এই দুটা একলেগে থাকেই। সকলো কামৰহে ভাল আৰু বয়ো দুটা দশি থকা ব দৰে বজ্জিঞন ব ও ইতিবাচক আৰু নেতিবাচক দুটা দশি আছে। অফলে আছে মানব সত্যতাৰ আগ্ৰগতিৰ বাহক আৰু আনফালে আছে অকল্মনৰ ভয়াবহতা। এফালে আছে পাৰমানৱিক বোমা বসিফোৰণট হজোৰ হজোৰ লোকৰ মৃত্যু আৰু আনফালে আসে চিকিৎসা বজ্জিঞনৰ ফলত হজোৰ হজোৰ লোকৰ প্ৰানত শক্তি ঢালি দিয়া। অতীতৰ নখ মানুহ অ কপোৰ পনিধিলে সৰ্বি বৰ্তমং অ মহাকস্ৰ বুকুত দপদপই আছে একমাত্ৰ বজ্জিঞনৰ বাবে। বজ্জিঞন এক নসিক্ৰিয় শক্তি মাত্ৰ। মানব সমাজ এ ইয়াক জি ফলে পৰিচালনা কৰবি বজ্জিঞন সেই ফলে ধাৱমান হব। কিন্তু বজ্জিঞন চাৰিওফালে বয়িৰ্পা থাকিলেও কু সংস্কাৰ বা লোকবশ্বাস মানুহ ব মাজত অতিৰে পৰা বৰ্তি আছে যোক আমি নুই কৰবি কতেআও নোৱৰু। সমাজৰ এচাম মানুহে তাক এনে ভাবে বৰ্তাই ৰাখসি য়ে বৰ্তমান তাক শিক্ৰিয়া, সমাজ, এত্ৰদৰি লগত জড়িত কৰি ৰাখিছে। একবংশ শতিকাৰ অসমীয়া সমাজ এ ধৰিই নৱৰে জ বৰ্তমান কচি চলি আসে যদাও নিজৰ লৰা বা ছোৱালী তো ক বজ্জিঞন সাক্ষাত নাম ভৰ্তি কৰাই দশি তথাপিও নিজি তেলকো আজিও ঐতুকো ভাবি থকলি জ বঙালী যদি তাই বঙালী লৰাকেই বয়ি কৰবি লাগবি আৰু যদি অসমিয়া হয় তনেতে অসমিয়া লৰাক এ বয়ি পাতবি লাগবি নহলে বংশ অটুট নাথাকবি কিন্তু বজ্জিঞন ব দৃষ্টিৰে চাবলৈ গলে এইটো হই যানো???? তনে ক্ৰত্ৰেত বজ্জিঞনক লৈ আমি কমিন খনি সচতেন। কমিন খনি বজ্জিঞন এ বৰ্তমান সময়ত আমাৰ ওপৰত প্ৰভাভ পলোলে। আজিও আমি আগৰ সেই বজ্জিবৰুআ, বৰদলৈ হতাৰ দনিৰ জতি ভদে প্ৰথা ক লৈ অ বৰ্তি থক নাই নে। এইতো মত্ৰ এটা সৰু উদাহৰন হৈ আছিল। মোৰ গবষণে পত্ৰ খন লিখাৰ উদ্দেশ্যে আছিলি বশ্বিক বজ্জিঞন আৰু লোকবশ্বাসৰ

আই বহুজৰদিগ অলপ হলেও সমাজৰ মাজলৈ তানী অনা । যদাও এই পাঠ কহেখনৰ মাজত সীমবদ্ধ কৰা সহজ নহয়। মনোৰ গবেষণা পত্ৰ খনৰ সামৰণী আৰু এটা কথা কহে অৰ্কা উনুকিয়াব খুজসি জ বজিঞান আৰু লোকবিশ্বাস এই দুটা শব্দ বৰ্তমানহে ও সমানতাৰল ভাৱে চলি আছে, যদাও কছিকছিক ক্ৰমেত বজিঞান বহুত বেছি আগবাঢ়া দেখা যায় । বজিঞানে যদাও মানুহ ব মাজত ভুত প্ৰতে সম্পৰকে ভয়াবহ ধাৰণা এটাৰ বলিপ্ৰতি ঘটাইসে তথাপি ও আজি ব সমাজতএনে মানুহ ও আছে যাব হয়তু কবৰ স্থান ত যাবলে আজিও মনত শং কা আছে । যমিনহে দতেও এপ ত ছোৱালী চাই বযিা নপতক কয়ি ব হু বহুৰ ধৰি বযিা নহলে ওজা বচিৰি বজে ব ওচৰত গৈ তাৰ সমধিান বচিৰি আনা আজিও দেখা যায় । তনেসেথলত আমি কোৱা কথাবোৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপে নহয় বুলি কলে ভুল কৰা হব। লোকবিশ্বাসে সমাজ খনক এনেদৰে ধাকি ধৰি আছে যে ইচ্ছা কৰিও তাক আমি বজিঞানৰ জোখাৰে জুখি নোৱাৰো । বজিঞান সকলোৰে উৰ্ধ্বশলি, শলি। ঘৰি জুইৰ আবধিকাৰ হোৱাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি বৰ্তমান সময়লৈকে সমাজ খনে বজিঞানৰ হাতত ধৰি এ আগবাঢ়ি আহিছে। কনিতু তাৰ উৰ্ধ্ব আৰম্ভণতিে আমি মানুহৰ মাজত প্ৰচলতি বিশ্বাস পৰম্পৰাক দেখিবলৈ পাও। কৰবাত নহয় কৰবাত আমি বৰ্তমানওে কছিকছিক লোক এ লোকবিশ্বাসৰ বলি হৈ নিজৰ কৰবি লগিয়া কামতো ও নকৰা দেখা যায় ।

লোকবিশ্বাসৰ যদিৰে অপ ব্যবহাৰ হব পাৰে থকি তনেদেৰেই বজিঞানৰ ক্ৰমেতও অপ ব্যবহাৰ হব পাৰে । ব হুত এ বৰ্তমান এ বজিঞানৰ ভুল ব্যবহাৰ কৰি হৰিচমিা নাগাচাকী ৰ নচিনা ভয়ানক বোমা বসিফোৰণ কৰি লৈছে । কতেয়াবা কছিকছিক কু সংস্কাৰক লোকবিশ্বাস হচিপে লৈ মানুহ বোৰে নিজে নিজে ধংসৰ গৰাহলৈ গুচি গছে । ভাৰি চাব গলে দুইটা একধেৰণে আমাক প্ৰভাবান্বতি কৰি আছে । লোকবিশ্বাসৰ ফলত কনিতু কছিকছিক ক্ৰমেত অসমিয়া সমাজখনৰ বহুত ও সদৰথক কামো হোৱা দেখা যায় । যাৰ ফলসৰুতি লোকবিশ্বাসৰ ভ্যুতহে জনেবি কছিকছিক ভাল কামো সমাজ খনত কছিকছিক সংখ্যক এ কৰা দেখা যায় । উদাহৰন হচিপে আমি লব পাৰো য়ে ৰাতি পাকঘৰ শাৰনিথলে ঘৰত লক্ষই নুসুমাই বুলি জন সমাজত বিশ্বাস আছে । কনিতু যুক্তি সহকাৰ এ চাবলৈ গলে আমি গম পাও য়ে প্ৰকৃততে চাফ চকিনুকৈ পাকঘৰতো ৰাখিবৰ বাবে হে এই প্ৰবাদতো ৰথা হৈছিলি। কনিতু সচাকৈ এ বোৱাৰী জনীক সমাজ এ বয়ো বুলি তাৰ ভ্যুতহে বোৱাৰীজনিয়ে এই কামখনি কৰিলি। এনেকুৱা ধৰণৰ আৰু ব হুত ও উদাহৰন আমি সচৰচৰ সমাজ খনত দেখিবলৈ পাও। যাৰ বাবে দুইটাৰ সদৰথক আৰু ন্যৰথক দশি থকা বুলি কোৱা হয় ।

০৯:) প্ৰসংগ সূচী:

গবেষণা পত্ৰ খন প্ৰস্তু কৰতে মনোক সহায় কৰিছে বিভিন্ন ধৰণৰ লিখনী সমূহে । বজিঞান আৰু লোকবিশ্বাসৰ ওপৰত বিভিন্ন জনে লিখা লিখনি মই পছিকো । তাৰ ভতিৰত “বজিঞান আৰু ধৰ্ম “, “বজিঞান আৰু কু সংস্কাৰ “, “বজিঞান আৰু লোকবিশ্বাসৰ ওপৰত ও বিভিন্ন ধৰণৰ লিখা মই পছিকো । তাৰোপৰি ৰচনা পুথি কহেখনমানও মনোক এই খন প্ৰস্তু কৰোতে যথেষ্ট খনি সহায় কৰিছে । বিভিন্ন জন মানুহ ইও মনোক এই ক্ৰমেত যথেষ্ট খনি সহায় কৰিছে তেওলোকৰ মতামত দাঙি ধৰি । এই ক্ৰমেত মই গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক ড ০ প্ৰফুল্ল কুমাৰ নাথ চাৰ আৰু নলবাৰী মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক ভাস্কৰ ভট্টাচাৰ্য চাৰৰ নাম লব খুজিছো ।

১০:) গ্ৰন্থপঞ্জী:

১, ব্ ৰুৱা, ড ০ বৰিঞিচা কুমাৰ

“ অসমৰ লোক সংস্কৃতি ”

বীণা লাইব্ৰেৰী:গুৱাহাটী অসম

২,বৰুৱা ,শান্তনু কৌশিকি

“বচনা সমগ্ৰ “bose printing,kolkata

৩,ৰায়,কল্পজ্যোতি

“ কটনয়ান “২০১৩-১৪

৪,হাকা চাম,উপনে ৰাভা

“বৰ অসমৰ বৰ্ণালি সংস্কৃতি”

বীণা লাইব্ৰেৰী(1ম সম্পদনা ২০০৮)

৫,শৰ্মা,ড অনৱীন চন্দ্ৰ ,চহৰীয়া কনক চন্দ্ৰ

“অসমৰ সংস্কৃতি-সমীক্ষা “

চন্দ্ৰ প্ৰকাশ,পাণবজাৰ,গুৱাহাটী ১

JETIR

(Typological ভুল ৰ বাবে মই আপোনাৰ ওচৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থী)

নাম: হিমশ্ৰী বৰ্মন

ফোন নম্বৰ:6000525162

ই মেইল:himashreebarman8386@gmail.com